

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Augustino cxix

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

gubernatore mortui uiuificator ē. Et hoc quomō:
 Poijduur nāq; in pelagus corpus sanctum. **¶**
 Mora est igit cū impetu de regiōibus armenie ar
 cha cā quatuor aliorū martirū archis. q̄ similiter
 dū signa oparent cū ea fuerant in mare. pietre. et
 per tm̄ spaciū maris quatuor bis precedētibus et
 tanq̄ ministris obsequiū quodāmodo ap̄lo faciētī
 bus. uenerunt in pres sicilie in insulā q̄ lapiris nū
 cupaf. sicut ep̄o bostiensi q̄ tunc presens erat reue
 latū fuit. Uenit ad paupculā thesaurus ditissimus
 Uenit ad ignobilem p̄ciosissima margarita. Uenit
 ad mestaz splēdidissimū luminare. Alijs igit qua
 tuor: ad diuersas terras eūtibus. sanctum ap̄lm̄ in
 dicta insula reliquerunt. Etm̄ p̄dictos. iij. marti
 res ap̄lo relinqēs retro: suz vnū scz papinū in ci
 uitate sicilie milas aliū vō lucianū noīe messinam
 transmisit. reliquos vō duos in calabritiē terram
 direxit. gregoriū quidē in ciuitatē calinā. achacius
 aut in ciuitatē q̄ chale uocat. qui vsq; hodie suffra
 gijs suis splendent. Susceptus est igit euz multis
 hymnis laudibus et cādēlis et tēplū sibi magnifi
 ce fabricaf. Mons autē vulcanus insule p̄tiguus
 cū habitatoribus esset nociuus. eo q̄ ignē emitte
 bat. quasi p̄stadia. viij. se inuisibiliter elōgauit cir
 ca mare suspēsus. ita vt vsq; hodie appareat vidē
 tibus quasi figuratio fugiētis ignis. Nūc igit aue
 o beate beatorū et beate bartholomee. q̄ es diuī
 ne lucis splendor. sancte ecclēie piscator. rationabi
 liū pisciū periture capture. dulcis fructus uiuide
 palmitis. vulnerato: dyaboli mūdū suo latrocinio
 vulnerāns. Gaudeas sol orbis terre cūcta illumi
 naus. os dei lingua ignita sapientiā p̄mens. fons
 iugiter sanitates emanans. qui mare meabilibus
 gressibus senctificasti. q̄ terrā purpurcā tuo cruo
 re fecisti. qui ad celos cōmeasti. vbi in medio diuī
 ne faciei refulges. in splēdore immarcessibilis glo
 rie splendes. in exultatione iocūditatis insatiabi
 lis gaudes. hec theodorus.

¶ De sancto augustino crix. **A**

Augustinus hoc nomen sortitus est vel pro
 pter excellentiā dignitatis. vl̄ p̄pter feruo
 rē dilectionis. vel p̄pter etimologā noīs
 Propter excellentiā dignitatis. qm̄ sicut impera
 tor augustus p̄cellebat omnes reges. sic et iste ex
 cellit oēs doctores. sedm̄ qd̄ dicit remigius. Unde
 alij doctores p̄panf stellis Dan. xij. Qui ad iustitiā
 erudunt multos quasi stelle ꝛc. Hic autē cōparaf
 soli. sicut patet in epla q̄ de eo cantaf. Quasi sol re
 fulgens. sic ipse refulsit in tēplo dei. Sc̄do p̄pter
 feruorē dilectōis. qm̄ sicut mēsis augustus valde

feruet estu caloris. sicut ipse valde incaluit igne di
 uini amoris. Unde ip̄e i libro p̄fessionū de se sic di
 cit. Sagittaueras tu cor meū caritate tua ꝛc. Itē
 ibidē. Aliqū intromitit me in affectū multū inu
 ratū intro: sus nescio ad quā dulcedinez q̄ sificiat
 in me nescio qd̄ erit si vita eterna non erit. Tercio
 p̄pter etimologiaz nomīs. Dicit em̄ augustinus
 ab augeo et astim qd̄ est ciuitas. et ana qd̄ est sur
 sum. Inde augustinus quasi augens supnam ciui
 tatez. Unde de eo cantaf. Qui p̄ualuit amplifica
 re ciuitatē ꝛc. De qua ciuitate ip̄e dicit in libro. xi.
 de ciuitate dei. Inest ciuitati dei et origo et infor
 mario et beatitudo. Qm̄ si queraf vnde sit. de' eā
 p̄didit. Si vnde sapiens a deo illuminaf. Si vnde
 felix. deo frui. Subsistens modificaf cōtemplans
 illustraf. inherens iocūdaf. Uidet ꝛ amat. In eter
 nitate dei viget. In veritate dei lucet. In bonita
 te dei gaudet. Uel vt dicit in glosario augustinus
 dicit magnificus. felix p̄clarus. fuit em̄ magnifi
 cus in vita. p̄clarus in doctrina. felix in gl̄ia. Eius
 vitā cōpilauit possidonius calamētis ep̄s vt dicit
 cassiodorus in li. de uiris illustribus.

Augustinus doctor egregius in p̄uintia af
 africana ciuitate carthaginensi ortus ex ho
 nestis valde parentibus scz patre patritio
 mater monica genitus i liberalib' artibus sufficē
 ter edoctus fuit. adeo vt summ' ph̄us ꝛ r̄bero: lus
 culētissimus haberef. Nā libros aristorelis. et oēs
 libros liberaliū artū quoscuq; legere potuit p̄se
 didicit et intelletit. sicut ip̄e in li. p̄se. restaf dicit.

De sancto augustino

Omnes libros artium quas liberales vocant tunc nequissimus malarum cupiditatum seruus principis legi et intellexi quousque legere potui. Item in eodem Quidquid est de arte loquendi et differendi. quiddam de dimensionibus figurarum. et de musicis. et de numeris. sine magna difficultate nullo hominum tradente intellexi. Scis tu domine deus meus quod celeritas intelligendi. et discendi acumen donum tuum est. Sed non inde sacrificabam tibi. Verum quod scientia sine caritate non edificat sed inflat in errorem manicheorum qui christum fantasticum fuisse affirmant. et carnis resurrectionem negant. incidit. et in eo per annos. ix. dum adhuc adolefens esset permansit. Ad has etiam nugas adductus est ut arbor esset plorare diceret. cum ab ea folium vel ficus tolleret. Cum igitur esset annorum. xix. et quandam librum cuiusdam philosophi scilicet ciceronis in quo vanitas mundi contemnenda et philosophia appetenda docebat perlegeret. ex hoc quiddam liber plurimum placuit. scilicet quod nomen ihesu christi quod a matre imbiberat ibi non erat dolere cepit. Mater vero eius pro plurimum flebat. et ipsum ad unitatem fidei reducere satagebat. Quadam igitur vice ut legitur in libro tertio confessionum non vidit se stare in quadam linea lignea licet tristis et quiddam ei iuuenis assistit et causas tristem res quassuit. Que cum diceret perditionem filii mei deploro Ille respondit. Esto secunda quod ubi tu ibi ille. Et ecce continuo filium suum iuxta se stare vidit. Hoc cum augustino retulisset ille ait. Falleris mater falleris nec sic tibi dictum est. Sed ubi ego ibi tu. Contra illa dicebat. Non fili michi dictum est ubi ille ibi tu. sed ubi tu ibi ille. Rogabat igitur sedula mater quasi in portuna quandam epistolam sicut in eodem libro confessionum augustinus testatur ut pro suo filio intercedere dignaretur. Qui tanta quodammodo importunitate deuicit. prophetica voce respondit. Uade secunda quod impossibile est ut filius tantarum lacrimarum peccat. Cum autem apud cartaginensem multis annis rhetoricam docuisset occulte matrem nesciente romam venit. et ibidem multos discipulos congregauit. Cum enim matrem usque ad portum cum secuta fuisset. ut autem eum retraheret. aut secum iret. ipse eam de capite nocte latenter recessit. Quod illa mane considerans aures dei clamoribus implebat. Quolibet autem die mane et vespere ad ecclesiam ibat et pro filio orabat. His temporibus mediolanenses a simachio prefecto romanorum petierunt sibi doctorem in rhetorica destinari. Presulabat tunc ibi vir dei ambrosius. et ad preces mediolanensium illum mittit augustinus. Mater autem eius que scire non valens cum multa difficultate ad eum venit. et ipsum iam nec vere manicheum nec vere catholicum reperit. Cepit autem

augustinus beato ambrosio adberere et eius predicationes frequenter audire. Erat autem valde in predicatione suspensus. ne quid contra ipsas manicheorum heresim vel pro ipsa diceret. Quadam ei vice contra illum errorem ambrosius diutius disputauit. et ipsum a pertis rationibus et auctoritatibus confutauit. ita ut error ille a corde augustini penitus pelleret. **B** Quid autem post hoc sibi contigerit ipse in libro confessionum narrat dicens. Cum te primum cognoui reuerberasti infirmitate aspectus mei radians in me vehementer. Et contremui amore et horrore et inueni me longe esse a te in regione dissimilitudinis tanquam audirem vocem tuam de excelso. Tibi sum grandium cresce et manducabis me. Ne tu me mutabis in te sicut tibi carnis tue sed tu mutaberis in me. Cum autem sicut ibidem refert via christi sibi placeret. sed per istam angustiam adhuc ire pigeret immisit dominus in mentem eius ut ad simplicianum in quo lucebat lux diuina scilicet gratia pergeret ut sibi actus suos secum perferenti proferret quis esset aptus modus viuendi ad ambulandum in via dei in qua alius sic. alius sic ibat. Displecebat autem ei quicquid agebat in seculo pre dulcedie dei et decore domus eius quam dilexit. Simplicianus autem cepit eum hortari. ipse quoque cepit seipsum hortari et dicere. Quot pueri et puelle intra ecclesiam deo seruiunt. et tu non poteris quod isti et iste? An vero iste et isti in seipso possunt et non in deo suo? Quid in te stas et non stas prope te in eum et exapierte. et saluabit te. Inter horum colloquia memoria victorini in medium venit. Unde exilarat simplicianus narrat qualiter quidem adhuc gentilis ob sui sapientiam romam quod maximum tunc erat statuam in foro meruisset. et qualiter se septem christianum dicebat. Cui cum simplicianus diceret non credo nisi te in ecclesia videro. ille tocando dicebat. Nunquid parietes faciunt hominem christianum. Tandem dum ad ecclesiam venisset. et ei tanquam verecundo occulte liber ubi erat symbolum fidei ad legendum et pronuntiandum ut tunc moris erat datus fuisset. ille in altum ascendit. et alta voce pronunciauit. mirare roma gaudere ecclesia. Omnes autem subito prostrepuerunt. victorinus. victorinus. cito sonuerunt et cito siluerunt. Tunc etiam ab affrica quiddam amicus augustini nomine potianus superuenit. et vitam et miracula illius magni anthoni qui nup in egipto sub constantino imperatore defunctus fuerat recitauit. horum exemplis augustinus vehementer exarsit. ita quod socium suum alippium tam vultu quam mente turbatus inuasit. et fortiter exclamauit. Quid patimur quod audimus. Surgunt indocti et celum rapiunt. et nos cum doctrinis nostris in infernum demergimur. An quod precesserunt pudet

sequi. et nō pudet nec saltē sequi. Et accurēs ī quē
dā oratū sub quādā ficu se picat. vt in codē li. p̄f̄s.
cōmēmorat et amarissime flens lamētābiles voces
dabat dicens. Quādu q̄ diu cras et cras. sine mo-
do sine paululuz. Modo nō habebat modū. et sine
paululū prodibat in longinquū. De hac sui tardi-
tate plurimū cōquerebat sicut postmodū in codex
li. scripsit. Heu michi q̄ excelsus es in excelsis. et q̄
p̄fundus in p̄fundis. et nusq̄ recedis et vix redi-
mus ad te. Age dñe et fac et excita et reuoca nos
Accede et rape et fragra et dulce. Impedimen-
tis omnibus sic timebā expediti quē admodū impe-
diri timendū est. Sero te amaui pulcritudo ras an-
tiqua et tā noua. sero te amaui intus eras et ego
foris. et ibi te querebā. et in ista formosa q̄ fecisti de-
formis irruibam. Mecū eras et tecū nō eram. Vo-
casti et clamasti. et rupisti surditatē meā. Corrusca-
sti et splēdisti. et fugasti cecitatē meā. fragraisti et
durasti sp̄m meū et anbelo tibi. Sustasti et esurio
et sitio te. Tetigisti me et etarsi in pacē tuam. Lus
aut amarissime fleeret audiuit vocē dicētē sibi. Tol-
le lege. tolle lege. Aperuitq̄ statim codicē aplicū
et pietatis oculis ad primū capitulū legit. Induimī
dñm ihesum xpm. Et statim oēs ab eo dubietatis
tenebre diffugerunt. **C** Interim aut tam ve-
hementissimo dentū dolore torqueri cepit. vt fere
sicut ipse ait ad credendū opinionē comelij philo-
sophi duceret q̄ summū bonum anime in sapiētia
summū vō bonū corpis in nullū sentiendo dolore
posuerat. Tam vehemēs aut ille dolor fuit q̄ etiā
loquelā amisit. Quo circa vt in li. p̄f̄s. refert in ta-
bulis cereis scripsit. vt omēs p̄ eo orarent vt dolo-
rem illum dñs mitigaret. ipse igit cum alijs genua
flexit. et subito sanū se sensit. Insinuauit ergo per
litteras sancto viro ambrosio suum votū vt mone-
ret quid sibi de libris sanctis legendum esset quo
aprior: fieret fidei xpiane. At ipse iussit ysayā pp̄be-
tam eo q̄ euangelij et vocationis gentiū p̄nūcia-
tor: aprior: videat. Cuius principū cum augustin⁹
non intelligeret. totum aliud tale esse arbitrās di-
stulit vt illud p̄legeret cū in scripturis sanctis ma-
gis exercitatus esset. **A**dueniēte vero paschali
tempore augustinus cū esset annor. xxx. cum filio
suo adeodato puero valde ingenioso. quē augusti-
nus in sua adolescētia dū adhuc gētilis et philozo-
phus esset genuerat. necnō et cū alippio amico suo
meritis matris et p̄dicatiōe ambrosij sacrū baptis-
ma suscepit. Tūc sicut fert ambrosi⁹. te deū lauda-
mus inq̄r. et augustinus. te dñm p̄itemur. respōdit
et sic tunc ipi duo hūc hymnū alternatim cōposue-

runt. et vsq̄ in finem decantauērūt. Sicut etiam
testat honorius in libro suo q̄ dicit speculū ecclesie
In aliquibus aut libris antiquis titulus talis p̄e-
ponit. Canticū ab ambrosio et augustino cōpilatū.
Protinus aut in fide catholica mirabiliter confir-
masp̄m oēm quā habebat in seculo dereliquit.
et scholis quas regebat abrenunciauit. Quāta aut
dulcedine diuini amoris extūc fruef. ipse in hoc
libro cōf̄s. apperit dicens. Sagittaueras tu cor
meū caritate tua. et gestabā verba tua transfixa in
visceribus meis. et exempla seruoꝝ tuoꝝ quos de
nigris lucidos et de mortuis viuos feceras conge-
sta in sinuꝝ cogitationis mee vrebāt et cōsumebāt
grauē torporē et ascendenti a cōualle p̄oratiōis
et cantati canticū gradjuūdederas sagittas acu-
tas et carbonēs vastatoꝝ es. nec sariabar ī illis die-
bus dulcedie mirabili p̄siderare altitudinē diuini
cōsilij sup̄ salutē generis humani. Quantū fleui ī
hymnis et canticis tuis. suauē sonātis ecclesie vocib⁹
cōmorus acriter voces ille influebāt aurib⁹ meis
et cliquebatur veritas tua in cor meum. et curre-
bant lacryme. et bene michi erat cū eis. Tunc enī
in ecclesia mediolanēsi bec cātica instituta sunt. Et
clamabāt clamore alto cordis mei. **D** in pace. **D** in
idipm. **D** qui dixit dormiā et requiescam et somnū
capiā. Tu es enī in idipm qui nō mutaris. et in te
requies obliuiscēs labioꝝ omnū. Legebam totus
psalmū illū et ardebas qui fuerā latrator: amarus
et cecus aduersus litteras de melle celi melleas et
de lumine tuo lummosas. et sup̄ scripturas huius-
modi tabescebā. Xpe ihesu adiutor me⁹ q̄ suauē
michi subito est factū carere suauitāibus nugarū
mearū. et quas amittere mer⁹ fuerat. iā dimittere
gaudiū erat. Et ciebas et eas a me vera tu et sum-
ma suauitas. Et ciebas et intrabas p̄ eis omī vo-
luptate dulcior. sed nō carni et sanguini omī luce
clarioꝝ sed omni secreto interior. omni honore sub-
limior: sed nō sub liminibus in se. **D** Post hoc
assumptis nebrodio et euodio et matre ad affricā
remeabat. Sed cū essent apud ostia tiberina. piā
mater ei⁹ defuncta est. Post cuius mortē reuersus
est augustinus ad agros pp̄rios. vbi cū his q̄ sibi
adherēbāt. ieiunijs et orōnib⁹ deo vacabat libꝝ
scribebat. et indoctos docebat. fama aut ei⁹ vbiq̄
diffundebat. et in omnibus libris suis et actibus ad
mirabilis habebat. Refugiebat aut ad aliquā ciuit-
tatē accedere q̄ ep̄o careret. ne ipm in p̄dicto offi-
cio impediri contingeret. Eodē tpe apud yponez
erat quidā vir magnarū opū. qui augustino misit
q̄ si ad eum accederet. et verbū ex ore suo audiret

De sancto augustino

seculo renunciare posset. Quod Augustinus ubi com-
 pit illuc peritus iuit. Audiens autem Valerius yponensis
 episcopus famam eius ipsum plurimum renitentem in ec-
 clesia sua presbiterum ordinauit. nonnullis quidem la-
 chrymas suas superbe interpretantibus et tanquam cum co-
 lantibus et dicentibus. quod et locus presbiterij licet ipse
 maior dignus esset appropinquaret tamen episcopatu
 Qui statim monasterium clericorum instituit et cepit vi-
 uere secundum regulam a sanctis apostolis constitutam. De
 cuius monasterio fere decem episcopi sunt electi. Et quod
 presdictus episcopus erat grecus et minus in latina lingua
 et litteris doctus. Augustino contra se in ecclesia predicaret.
 Unde cum multi episcopo derogarent ille de hoc non
 curabat. dum modo pro eum fieret quod per se fieri non
 valebat. Eo tempore fortunatus presbiterum manicheum
 et alios hereticos precipue rebaptizatos donatis-
 tas et manicheos conuicit abstulit et confutauit. Ce-
 pit autem Valerius formidare ne sibi Augustinus tol-
 leretur. et ab alia ciuitate in episcopum peteret. Nam sibi
 aliqui ablati fuerunt nisi eum ad locum secretum trans-
 mittere curasset. ita ut inueniri minime potuisset.
 Impetravit igitur ab archiepiscopo carthaginensi ut ipse
 cederet et Augustinum yponensis ecclesie in episcopum pro-
 moueret. Sed cum hoc Augustinus omnimode recusa-
 ret impulsus tamen et coactus succubuit. et episcopatum cu-
 ram suscepit. Quod in se fieri non debuisset ut suo vi-
 uente episcopo ordinaret. postea et dixit et scripsit. pro-
 pter concilij vniuersalis prohibitionem quam postmo-
 dum ordinatus didicit. Nec quod sibi factum esse do-
 luit alijs fieri voluit. Unde etiam fategit ut in conci-
 lijs episcoporum constitueretur ut omnia statuta patrum or-
 dinandis deberent ab ordinatores intimari. Ipse
 autem de se dixisse postmodum legitur. In nulla re michi
 dominum sentio sic iratum sicut in hoc quod cum non essem dig-
 nus poni ad remum posuit me ad amplustre in ap-
 pte regiminis ecclesie. Vestimenta eius et calciamenta
 et ornamenta alia. nec nitida nimium. nec abiecta
 plurimum. Sed ex moderato et competenti habitu erant
 Ipse enim de se dixisse legitur. Fateor de preciosa veste
 erubescere. et ideo cum daret michi vendendo eam ut quia
 vestis non potest esse communis pauperum sicut commune.
 Mensa frugali et parca semper usus est et inter ole-
 ra et legumina propter infirmos et hospites plerum-
 que carnes habebat. In ipsa autem mensa magis lectio-
 nem vel disputationem quam epulationem diligebat. et con-
 tra pestem detractionis in ea scripturam habebat.
 Quisquis amat dictis absentium rodere vitas. Hanc
 mensam indignam nouerit esse sibi. Nam et aliqui cum qui-
 das sibi familiarissimi coepi ad detractiones lingua-

larassent. adeo dure eos redarguit. ut diceret quod
 nisi desisterent aut versus ipsos deleret. aut a mensa
 recederet. Quadam vice cum quosdam suos familia-
 res ad prandium inuississet. vnus illorum curiosior ce-
 teris coquina ingressus est. Cumque omnia frigida re-
 perisset reuersus ad Augustinum interrogauit quid ci-
 borum ipse presurus paterfamilias preparasset. Cui
 Augustinus nequaquam taliu epulaz curiosus respondit
 Et ego vobiscum nescio. **T**ria a beato abro-
 sio se didicisse ait primum est quod uxorem cuiusquam nunquam
 peteret. Secundum quod militare uolentem ad hoc non com-
 medaret. Tercium quod ad conuiuia inuitatus non iret.
 Causa primum est ne illi inter se conueniant et sibi ma-
 ledicant. Causa secundum est ne milites caluniam exer-
 ceant et in eum alij culpam refundant. Causa tertium
 est ne forte temperantie modum perdat. Tante autem
 puritatis et humilitatis fuit. ut ipsa etiam minima
 peccata que apud nonnulla vel minima reputantur in
 libro prescripto confiteatur et de his coram deo humiliter se
 excuset. Nam ibidem accusat se de eo quod cum puerum
 ludebat ad pilam dum ad scholas ire deberet. Item
 de eo quod nolebat legere vel addiscere nisi a paren-
 tibus vel magistro uergeretur. Item de eo quod fabu-
 las poetarum sicut fabularum hene cum adhuc esset puer
 libenter legebat. et didone mortuam propter amorem
 plorabat. Item de hoc quod de cellario parentum vel
 mensa aliquid furabatur. ut pueris ludetibus daret
 Item de eo quod in ludo puerorum fraudulenter victo-
 rias exercebat. Item de eo quod pirum de quadam ar-
 boris vicina vinee sue cum adhuc esset annorum sede-
 cim furatus fuit. In eodem quoque libro accusat se de
 ipsa modica delectatione quam aliqui in comedendo sen-
 tiebat dicens. Sic me docuisti ut quemadmodum me-
 dicamenta sic alimenta sumpturus accedam. Sed dum
 ad quietem fatietatis ex indigentia molestia tran-
 seo. in ipso transitu insidia michi laqueus concupiscen-
 tie. ipse enim transitus voluptas est. et non est alius quo
 transitus. quo transit cogit necessitas. Et cum salus sit
 causa edendi et bibendi. ad iungit se tanquam pedis-
 sequa periculosa iocunditas et plerumque precire cona-
 tur ut eius causa fiat quod causa me facere vel dico.
 vel volo. Ebrietas longe est a me misereberis ne
 appropinquar michi. Crapula autem nonnunquam subre-
 pit seruo tuo misereberis ut longe fiat a me. Et quis
 est dominus qui non aliqui rapiat aliquantulum extra me-
 tas necessitatis. Quisquis ille est. magnus profecto est
 Magnificet nomen tuum. Ego uero sum qui homo pec-
 cator sum. Habebat etiam se suspectum de olfactu dicens
 De illecebra odorum non fatego nimis eum absunt non
 requiro cum assunt non respicio. Parat etiam eis semper

carere ita michi video: et forsitan fallo. Nemo ei securus esse debet in ista vita q̄ tota tēptatio noīatur. Unde qui fieri potuit ex deterio: melio: non fiat ex melio: i deterio: Iterū de auditu p̄fitef dicens. Voluptates aurium tenaci⁹ me implicauerāt et subiugauerant. sed resoluiſti et liberaſti me. Cū michi accidit vt me amplius cātus q̄ res que canif moueat penaliter me peccare p̄fiteo: et tunc malez nō audire cātantē. Accusat etiā se de visu sicut de eo q̄ aliqui nimis libenter vidit canez currentē et de eo q̄ pagrum casu transiens venatōem libēter p̄spexit. et de eo q̄ domi existens araneas muscas suis retibus capientes nimis attente p̄spexit. Ideo autē de his corā dño confitef. vt ibidē dicit quia aliqui hec a bonis meditationib⁹ auertunt et orōnes interrumpunt. Accusat etiā se d̄ appetitu laudis et motu inanis gl̄ie dicens. Qui laudari ab hoibus vult vitupante. nō defendet ab hoibus iudicante. nec eripiet damnante te. Laudat homo p̄pter aliq̄ donū qd̄ dedisti ei. et tñ plus gaudet se laudari q̄ donū. Temptamur his temptationibus quotidie sine cessatiōe quotidiana fornar nra est humana lingua. Verū tamen nollem vt vel augeter mibi gaudiū cuiuslibet boni mei suffragatio oris alieni. Sed auget fateo: nō solū s̄ vituperatio minuit. Contristo: autē aliqui laudibus meis. cū ea laudant in me in quib⁹ michi ip̄e displiceo vel etiam bona minora vel leuia pluris existimant q̄ existimanda sunt. ¶ Hereticos vir iste sanct⁹ validissime cōfutebat. ita vt ip̄i inter se publice p̄dicarēt peccatū nō esse interficere auḡ. quē tanq̄ lupū occidendū dicebant. et occisoibus omia sua peccata a deo dimitteḃda asserēbāt. multas ab eis insidias prulit. ita vt sibi aliquo pergeti in via insidias ponerent. sed dei p̄uidencia itineris errore seducunt vt inuenire eū nō posses. Cū pauperū semper memoz erat. eisq; ex his habere poterat liberaliter exhibebat. Nā et de vasis dñicis p̄pter pauperes et captiuos aliqui iubebat frangi et conflari. et indigentibus dispensari. Domū vel agrum siue villam nunq̄ emere voluit. Multas etiā hereditates sibi dimissas respuit eo q̄ mortuoz filie vt p̄pinqs potius ip̄a deberi dicebat. In his quoq; q̄ in ecclia possidebat intentus amore vel iplicatus nō erat. s̄ die ac nocte de scripturis et reb⁹ diuinis cogitabat. fabricaz quoq; nouaz nunq̄ studiū habuit. deuitās i eis iplicationē sui animi quē semp liberā habere volebat ab omni molestia corporali. vt libere vacare posset p̄tinue meditationi et assidue lectioni. Non tñ illa edificare volentes

prohibebat nisi forte immoderate fieri conspexit. Laudabat quoq; plurimū illos quibus moriendi desiderium incrat. et sup hoc triū ep̄oz exēpla sepi⁹ recitabat. Ambrosius ei cū in extremis esset. et rogaret vt plonagationem vite sibi p̄cibus obtineret respondit. Non sic vixi vt me pudeat inter vos viuere nec mori timeo. qm̄ bonū habem⁹ dñm. Qd̄ responsū auḡ. mirabiliter extollebat. Addebat quoq; de alio ep̄o cui dū diceret eū ecclie multū necessarium fore et q̄ ideo adhuc eū dñs liberaret. ait. Si nunq; bñ. si aliquādo. quare nō modo. De alio quoq; ep̄o aiebat cyp: ianū referre q̄ cū infirmitate graui laboraret adhuc sibi sanitatē restitui extorabat. Cui iuuenis speciosus apparēs cū indignatiōe infremuit et ait. Pari timetis exire nō vultis qd̄ faciā vobis? seminarū nullā nunq; nec etiā germanā. sorozē. aut fratris sui filias q̄ deopiter seruebant secū habitare pmisit. Dicebat etiā q̄ et si de sorore vel nepotib⁹ nulla mali possz oiri suspitio tñ q: tales p̄sone sine alijs sibi necessarijs esse nō possent. et ad eas etiā alie aduētarēt. ex illis possent infirmiores aut humanis tēptatiōibus cōmoueri. aut certe malis hoim suspitōibus infamari. Nunq; cū muliere solus loqui volebat nisi secretū aliq̄ iteressz. Cōsanguineis sic bñ fecit nō vt diuitias hērent s̄ vt aut n̄ aut min⁹ egerēt. Raro p̄ aliquo aut lris aut v̄bis intercedere volebat. recolēs quē p̄hilozophū p̄replatiōe fame amicus nō m̄tra p̄stitisse. Et sepe dicebat plerūq; potestas q̄ petif p̄mit. Cum autē id faciebat sic stilum tēperabat. vt onerosus nō esset. sed mereret v: banitate dicta minus exaudiri. ¶ Volebat porius inter ignotos q̄ inter amicos causas audire dicens. q: inter illos poterat libere iniquū cognoscere. et vnū ex his amicū esse facturus pro quo se iustitia mediāte sentētiā daret. Ex amitis vō esset vnū perditurus. s̄ cōtra quē p̄ferret sentētiā. A multis ecclesijs inuitabaf. et ibi verbū dñi p̄dicabat. et multos ab errore p̄uertebat. Aliquā a p̄posito digressio nē facere cōsueuerat in p̄dicatione. et tunc dicebat deum hoc p̄fectus salutis alicuius ordinasse. sicut in quodā manicheoz negociatore patuit. q̄ in p̄dicatione quadā augustini vbi ip̄e digressiōe faciens cōtra hūc erro: ē p̄dicauerat cōuersus fuit. Eo tēpore dū gothi romā cepissent ydolatre et infideles xpianis plurimū insultabant. P̄opter qd̄ augustinus libz de ciuitate dei cōposuit. i quo iustos in hac vita debere p̄emi. impios aut florere oñdit. Ubi de duplici ciuitate. s̄z hierusalem et babilone et earū regibus agit. quia rex hierusalem xps rex

De sancto

augustino

babilonis dyabolus. Quas duas ciuitates vt ibi-
dem dicit duo amores sibi fabricant. quia ciuitatē
dyaboli construxit amor sui crescēs vsq; ad cōrem-
prum dei. ciuitatem dei amor dei crescens vsq; ad
cōremptrū sui. **I**n diebus autem eius anno. s. s.
dñi. ccccxl. yuandali totam affrice. puintiam occu-
pauerunt vastantes omnia. nec parcentes sexui
ordini vel etati. Post hoc autē ad yponensem ci-
uitatē peruenierunt. et ipam manu valida obsede-
runt. Sub hac tribulatione augustinus pre cere-
ris sue senectutis amarissimā et lugubrē duxit vi-
tam. fuerūtq; sibi lachryme eius panes die ac no-
cte. cū alios videret occisos. alios effugatos. eccle-
sias sacerdotibus viduatas. ciuitates cum accolis
dissipatas. Inter tot tā mala cuiusdā sapientis sen-
tentia se cōsolabat dicens. Non erit magnus ma-
gnū putās q; cadunt ligna vel lapides et moriunt
mortales. Cōuocatis aut fratribus dixit eis. Ecce
rogauit dñm vt aut nos ab his piculis eruat aut pa-
tientia tribuat aut me de hac vita suscipiat. ne tot
calamitates videre pcellat. Et ecce tertium quod
periuu obtinuit. Et tercio obsidionis mense febrū-
bus laborans lecto decubuit. Intelligens autē dis-
solutionē sui corpis imminere. viij. psal. penitētia.
lēis sibi scribi fecit. iposq; in loco cōtra parietē po-
sitos lecto decubans legebat. et vbertim ac iugi-
ter lachrymas fundebat. Et vt deo vacaret liberi-
et ei usinretio a nullo impediri posset ante. x. dies
sui exitus nullū ad se ingredi pcepit. nisi euz me-
dicus ingredere. vel cū sibi refectio portaretur.
Quidam autē eger ad eū venit et vt sibi manū
imponeret et ab infirmitate curaret ipm instanter
rogauit. Cui augustin⁹ rēdit. Quid est hoc silt qd
loqueris? Putas q; si tale quid facere posses michi
hoc ipm non cōferrem. Ille autē instabat asserens
sibi in visione pceptū esse vt ad eum accederet.
et sanitatē reciperet. Vidēs autē fidē eius pro ipō
orauit. et sanitates recepit. Energummos multos
curauit. et plura alia miracula fecit. **I**n libro
xxij. de ci. dei. duo miracula de se tanq; de quodam
alio refert dicens. yponensem quandā virginē scio
q; cū se oleo punxisset. et p illa orās p̄biter lachry-
mas suas istillaauerat moy a demone fuisse sanatā.
In eodē etiā libro sic ait. Scio etiā ep̄m semel. p a-
dolescēte quē non vidit orasse. illumq; illico demo-
nio caruisse. Nullum autē dubiū videt quin de se lo-
quat. sed humilitatis causa seipm noluit noiare.
In eodē quoq; libro de ci. dei sic ait. q; cū quidā in-
firmus incidi deberet. et de eius morte ob incisionē
plurimū timeret. et infirm⁹ multis lachrymis deū

eroraret. cum eo et p eo augustinus orauit. et sine
incisione aliqua integram sanitatem recepit. De-
niq; dissolutione corporis appropinquate hoc me-
morale docuit. nullū videlicet hominē q̄ tuncq; q;
excellētis meriti sine confessione et eucaristia de-
bere trāsire. Ad extremā autē horā veniēs mēbris
omibus sui corpis incolumis integro aspectu atq;
auditu anno etatis sue. lxxvij. ep̄atus vero sui. xl.
corā positus fratribus et orantibus migravit ad
dñm. Testamentū nullū fecit. q; vñ faceret paup-
xpi non habuit. floruit circa annos dñi. cccc. **I**n
Itaq; augustinus sapiētie lumē prefulgidū. ppu-
gnaculū veritatis. et fidei munimentū oēs ecclē
doctores tā ingenio q; sciētia vicir incōparabiliter
flores tam exēplis virtutum q; affluentia doctrina-
rū. Unde et beatus remigi⁹ hieronimū et quosdā
alios doctores cōmemorans sic cōcludit. Hos oēs
doctores aug. ingenio et sciētia sua vicir. Nam
licet hieronimus. vi. milia volumina origenis se le-
gisse fateat. iste tñ tanta scripsit vt non soluz dieb⁹
ac noctibus scribere libros eius quis non possit. s;
nec legere quidē occurrat. Volusianus autē cui au-
gustinus eplam scripsit. sic de eo dicit. Legi dei de-
est quicqd augusti⁹ cōtingerit ignorare. Hiero. quo-
q; in quadā epla scribēs augustino ait. Duobus li-
bellis tuis eruditissimis. et omni eloquētie splēdo-
re fulgentibus respōdere non potui. certe qcquid
dici potuit et assumi ingenio. et descripturarū hau-
riti fontibus a te positū atq; disertū est. Sed que-
so reuerētia tuā parūper patiaris me tuū laudare
ingenio. Hiero. etiā in li. de. xij. doctoribus sic de
eo scribit. Aug. ep̄s volās p mōtiū cacumina qua-
si aquila. et ea q; sunt in montiū radicibus nō p̄sede-
rans multa celozū spacia. terrarūq; sit⁹. et aquaz
circulū claro sermone p̄nunciat. Deniq; in quāta
eū reuerētia et dilectiōe hieronim⁹ habuit. patz in
eplis quas cidē misit. In quarū vna sic dicit. Dño
sancto ac beatissimo pape augustino biero. Di q;
de tpe beatitudinē tuā eo quo decet honore vene-
ratus sum. et habitantē in te dilexi dñm saluatore
Sed nūc si fieri pōt cumulo aliqd addidim⁹. et ple-
na cōplemus vt absq; noīs tui mētiōe ne vnā ho-
rā quidē preterire patiamur. Idē in alia epla ad
eundē. Absit aut vt quicq; de libris beatitudinis
tue attingere audeā. Suffiat em̄ mea. pbare et alie-
na non rape. Greg. quoq; in epla ad innocētiū af-
frice prefectū de eius libris sic ait. Qd expositiōem
sancti iob vobis trāsmitte voluistis vō studio con-
gaudemus. S; si deliciofo cupitis pabulo saginari
beati augustini cōpatriote vri opuscula legite. et

ad cōparationē illius similitudinē n̄oz furfurē non queretis. Idē quoq; ī regūtro sic ait. Legit q; beatus aug. nec cū sorore suo habitare p̄sensit dicens Que cū sorore mea sunt. sorores mee nō sūt. Doct̄ ergo viri cautela magna nobis debet eē instructio In p̄fatione quoq; ambrosiana sic legit. Magnificentiā tuā in mortificatione augustini adorā^m tua in omnibus opante virtute. vt nullis p̄missis blandimentoz fallaciū vir tuo ignitus spū vinceret. qz cū ita omni genere pietatis imbueras. vt ip̄e tibi ara et sacrificiū et sacerdos esset et tēpluz. Beatus igit̄ p̄sper in tercio libro de vita cōtemplatiua sic de eo dicit. Sanctus aug. ep̄s acer ingenio. sua^m uts eloq̄o. secularis litterare pitus. ī eccl̄iasticis laborib; opofus. in quotidianis disputatiōib; clarus. in oi sua actione p̄positus. in q̄stionib; soluc̄dis acutus. in cōuincēdis hereticis circūsp̄ctus. in expositiōe fidei n̄re carboicus. in explanādis scripturis canonicis cautus. B̄. quoq; sic de eo scribit Augustinus hic est validissimus malleus hereticorum. **C** Post hoc autē cū barbara gens terras illam occupasset. et sancta loca p̄banaret fideles corpus augustini ceperūt et ip̄m in sardinia trāstulerūt. Trāsfactis autē ab eius obitu ānis. cclxxx. circa annos dñi. d. cxxvii. lipradus deuotus lōgobar̄doz rex audic̄s sardinia a sarracenis depopulatā solēnes il lucnūcios misit. vt doctoris sacri reliq̄as p̄p̄ia deferrēt. Qui magno p̄cio dato corpus sacri augustini tulerūt. et ip̄m vsq; ianuā deportauerūt. Qd̄ deuotus rex audic̄s vsq; ad predictā ciuitates cū magno gaudio eidē obuiauit et reuerēt̄er excep̄pit. Cū autē mane vellēt corp̄ deducere. nullomō de loco moueri potuit. donec rex votū emisit. q; si se inde duci p̄mitteret ibidē in suo noīe eccl̄iam fabricaret. Cū autē votū fecisset statim sine difficultate inde deductū est. Rex autē qd̄ vouerat adimpleuit et ibidē in honore sancti augustini eccl̄iam cōstruxit. **I**dē miraculū die sequenti in quadā villa ep̄atus terdonei. q; dicit̄ casselle p̄rigit. et eodē modo ibidē in honore sancti augustini eccl̄iam fabricauit. In sup̄ villā ip̄am cū oibus suis appenditijs p̄cessit seruitibus eccl̄ie sacri augustini p̄petuo possidendā. Quia v̄o rex viderat sancto cōplacere vt in suo noīe eccl̄ia fieret v̄bicunq; māfisset. et timēs ne in alio loco q; vbi desideraret locū sibi eligeret in omni loco v̄bide nocte cum corp̄e hospirabaf. in honore ip̄ius eccl̄iam p̄struebat. Sicq; cum magno gaudio p̄p̄ia deducit et in eccl̄ia sancti petri q; celū aureū dicit̄ honorifice collocat. **M**olendinariū quidā in beatū augustinū sp̄alez deuotionem

habēs cū quadā infirmitatē q; dicit̄ sic gina falsus in tibia pateret beatū augustinū deuote in sui ad̄m̄torū inuocabat. Cui p̄ visis sacris augustinū ap̄paruit et tibiā manu p̄p̄as integre restituit sanitati. Qui excitatus se liberatū inuēit. et deo et brō augustino gr̄as reddidit. Quidā puer cū vicio lapidis p̄meret et de p̄silio medicoz incidī deberet. marer pueri mortis sibi timēs piculū br̄m augustinū deuote in sui filij subsidū inuocauit. Stratimq; fusa orōne puer lapidē cū vrina emisit et plenā sanitate recepit. **I**n monasterio qd̄ elemofina dicit̄ monach; quidā in vigilia. sancti augustini raprus in spiritu vidit nubē splendidā celie elapsā et sup̄ nubē augustinū sedentē pontificalibus infignatū cuius oculi cū duo solis radij rotam illam eccl̄iam illuminabant. et odor inde nimius exalabat. Sacris quoq; bernardus dū quadā vice in matutinis cristens aliquantulum obdormisset. et de quodā tractatu augustini lectiōes legerent vidit quendā pul. berrimū iuuenē ibi stantem. de cuius ore tātus inundantium aquarū impetus exibat q; totā illam eccl̄iam videretur replere. Qui augustinum a desse non dubitauit qui fonte doctrine toras eccl̄iam irrigant. **Q**uidā sanctum augustinum valde diligēs monacho custodi corpus sancti augustini p̄cuniā magnam dedit. vt sibi sancti augustini digitū vnum daret. Sed ille accepta pecunia digitū cuiusdā mortui sericis inuolutū sibi tribuit. simulās esse digitū augustini. Quem ille reuerēt̄er accipiens semp̄ deuotissime adorabat et ori oculusq; apponens crebro pectori astringebat. Cuius fidē deus intuens digito illo proiecto vnum digitū sancti augustini. tam mirabiliter. q; misericoz dicit̄ sibi dedit. Qui cū repariasset et multa ibi miracula fierent. fama vsq; p̄p̄ia delata est. Sed cū predictus monachus assereret q; cuiusdā mortui digitus ille esset. sepulcrū aperuerūt. et vnum deesse de eius digitis inuenerunt. Unde abbas recognita monachum ab officio deposuit. et dire afflyit. **A**pod burgūdiā in monasterio qd̄ dicit̄ fontanetiū erat quidā monachus bugo noīe sancto augustino valde deuot;. q; in ei; scriptis miro desiderio pascēbarur quē etiam crebra supplicatione rogauerat. vt ip̄m ex hac luce migrare non sineret. nisi in die sue sacratissime solēntatis. Ip̄se igitur xv. die ante festum eiusdes sic cepit duris febribus estuare. vt in vigilia ip̄ius sup̄ humū tanq; mortis poneretur. Et ecce plures decori ac fulgentes viri amicti albis eccl̄iam dicti monasterij. p̄cellona^m liter intrauerūt. quos sequebat quidā reuerēdus

De sancto Augustino

pontificalibus insignitus Quidam autem monachus in ecclesia consistens hoc videns obstupuit. et quina essent. vel quod pergeret inquisiuit. Cui vnus eorum dixit quod sanctus augustinus esset cum suis canonicis. qui ad deuotum suum morientem pergeret. ut eius animam ad regnum glorie deportaret. Post hoc illa reuerenda processio ad infirmarium ingreditur. Ubi cum aliquod diu mansisset. sancta illa anima a carne soluta est quam dulcis amicus et ab hostium insidijs securam reddidit. et ad celi gaudia introduxit. Legit quoque quod dum adhuc augustinus in carne viueret. et quaedam relegeret ante se transire vidit demonem librum humeris baulatam. Qui ab eo primum adiuratus. ut quod ibi scripta lateant sibi paderet. Qui postea hominum ibidem esse asserit scripta. quod vndeque collegit et in eo reposuit. Morosus ei precepit ut si aliquid suorum peccatorum. ibi scriptum retineret sibi legendum primum manifestet. Ostenso autem loco nichil augustinus. ibi scriptum reperit nisi quod quadam vice copletorium ex obliuione dimisit. Precepitque dyabolo ut suum prestolaret aduentum. ecclesiam est ingressus. et copletorium deuote dixit et solitas orationes coplere pegit. Reuersusque dixit ei ut predictum locum sibi ostenderet iterum relegendum. Qui dum crebro reuolueret. et tandem locum vacuum reperisset iratus dixit. Turpiter me decepisti. penitet me quod librum meum tibi ostendi. quod peccatum tuum orationum tuarum virtute delesti. Et his dictis profusus euauit. **M** Cum quaedam mulier a quibusdam maliciosis iniuriam pateret. illa ad beatum augustinum accessit ut super hoc eius consilium imploraret. Que cum ipsi studentem inuenisset et eum reuerenter salutasset ille nec ad eam respexit. nec queque sibi respondit. Cogitans illa ne forte ob nimiam sanctitatem in facie mulieris nollet intendere. pius accessit. et negotium diligenter exposuit. Sed ille nec se ad eamuertit. nec responsus aliquid sibi dedit. Ideoque illa cum tristitia magna recessit. Altera autem die cum augustinus missam celebraret. et dicta mulier intercesset. post elevationem corporis rapta in spiritu vidit se positam ante tribunal sanctissime trinitatis. Ubi vidit augustinum facie inclinata de trinitatis gloria attendisse et sublimissime disputantem. factaque est vox ad eam dicens. Cum ad augustinum iuisti ille sic de trinitatis gloria attentissime disputabat. et ideo quod ibi fueris penitus non aduertit. Sed ad eum secure redeas quia et eius clementem inuenies et consilium salubre reperies. Quod cum fecisset augustinus benigne eam audiuit. et consilium salubre donauit. Fertur quoque quod dum quidam vir sanctus in spiritu raptus sanctos in gloria conspexisset et beatum augustinum minime vidisset. quaedam de sanctis vbi natus augustinus esset percunctatus est. Qui respondit

137
Augustinus residet in excelsis vbi disputat de gloria excellentissime trinitatis. **C**um quidam papieses a marchione malaspine in carcere detinerent. ab eis omnibus potus penitus est interdictus. ut posset ab eis magna pecunia extorqueri. Unde plerique iam spiritum exalabant. quidam vero vinum bibebant. At quidam iuuenis inter eos qui in beatum augustinum magnam deuotionem habebat ipsum in sui adiutorium inuocauit. tunc circa noctis medium sanctus augustinus predicto adlofcenti apparuit. et quasi manu eius dexteram apprehendens usque ad flumen graueloni ipsum deduxit. ibique cum folio vitis in aqua madefacto sic eius linguas refrigerauit. ut qui iam vinum bibere cupierat de potu nectaris non curaret. Prepositus cuiusdam ecclesie in beatum augustinum magnam deuotionem habens cum per tres annos grauem infirmitatem incurrisset. ita ut de lecto surgere non valeret. adueniente solenitate sancti augustinus. cum iam in vigilia ad vespas pulsaret ad rogandum sanctum augustinum. tota deuotione se contulit. Cui in albis augustinus. apparet eidem ter citato proprio noie dixit. Ecce assus tonies a te inuocatus. Surge cito et celebra michi officium vespertinum. Qui sane surgens cunctis stupentibus ecclesiam intrauit et officium deuote peregit. **C**um quidam pastor seuus vlcus inter scapulas ortu esset adeo morbus inuoluit ut iam totis esset viribus destitutus. Qui dum ad sanctum augustinum preces emitteret. eidem augustinus in visu apparuit. et super locum infirmum manum apponens perfecte eum sanauit. Idem quoque vir procedente tempore oculorum lumine est priuatus. Qui cum sanctum augustinum sedule inuocaret. quadam die circa meridiem eides apparuit. et oculos manibus suis tergens pristinas sibi sanitatem restituit. **C**irca annum domini. decemcentis. viri quidam grauiter infirmi numero plusquam. xl. de germania et gallia romam ibant ad limina apostolorum visitanda. Quorum quidam scanis in terra curui se vehentes. alij cum baculis se sustentantes. alij priuari oculis post alios se trabentes. alij contractas manus et pedes habentes pergebant. Qui motes transeuntes ad locum qui dicitur carbonaria puenerunt. Cum autem pene ad locum qui cana dicitur aduenissent. quod tribus milibus a papia distat. sanctus augustinus. pontificalibus indutus de quadam ecclesia in honore sanctorum cosine et damiani constructa exiens. eisdem apparuit. eosque salutans quo tempore deret requisit. Qui cum ei quo tempore rent respondissent. adiecit. Ite papiam et de cenobio sancti petri quod dicitur celum aureum interrogate. et ibi misericordiam habebitis quam operatio. Qui cum eius de noie suo interrogassent ait. Ego sum augustinus. quoddam proponi. ciuitatis episcopus. Statimque ab oculis eorum euas

De decollatione sancti iohannis

nuit. Illi autē papiaz pgentes cū ad dictū monaste-
riū puenissent et ibi corpus sancti augustini requie-
scere didicissent. ceperūt oēs voces lenare ac vna
nimitē edclamare. Sācte augustine adiua nos.
Ad quoz clamores ciues et monachi ex. itati ad tā
grande spectaculū pfluēbāt. Et ecce ex neruoz di-
stensione sanguis multus cepit effluere. ita vt ab i-
troitu cenobij vsq; ad tumbā sancti augustini tota
terra sanguine videre resp̄sa. Cū autē ad sepulcrū
sancti augustini venissent omēs sanitati sunt inte-
gre restituti ac si nulla in eoz corporibus lesio ex-
stitisset. Cepit ex tunc fama sancti augustini crebre
scire. et multitudo languentiū ad eius tumulū ad-
uentare. Qui oēs sanitatis bñficia repositātes sue
salutis pigno: a relinquebāt. factūq; est vt tanta
predictoz pignoz fuerit multitudo vt inde torum
oratoriuū sancti augustini et porticus plena essent
ita vt eūdi et redeundi impedimētuz nō modicum
generaret. Quap: opter monachi necessitate com-
puli ea inde remoueri fecerūt. **N**otādū q; cū tria
sunt que a mūdānis homibus appetunt. scz diuitie
delicie. et honores. vir iste sanctus tante pfectōis
extitit. q; ipse diuitias p̄tempit. honores respuit.
voluptates abhoruit. Qd̄ em̄ diuitias cōtemneret
ipse testat̄ in libro soliloquioz vbi ratio interrogat
eū dicēs. Diuitias nullas cupis? Et respōdet aug.
hoc quidē nec nunc primū. Nam cū. xxx. annos a
gam. xiiij. fere anni sunt ex quo ista cupere destiti.
nec aliud in his p̄ter necessariū victum cogitauī.
Pro: sus vnus ciceronis liber michi facile persua-
sit. nullo mō appetēdas esse diuitias. Qd̄ autē ho-
nores respuerit. in eodē libro testat̄. vbi ratio euz
interrogat dicēs. Quid honores? Et respondit au-
gustinus. fateor: eos modo ac pene his diebus cu-
pere destiti. Voluptates quoq; et delicias p̄tempit
et quantū ad cōcubitū et quātus ad gustū. Quantū
ad primū interrogat eū ratio dicens in eodē libro.
Quid vxor? Nōne te delectat pulchra. pudica mo-
riferata. diues. p̄sertim si certus sis nichil ex ea
te molestie esse passurū. Et r̄ndet augustinus. Quā-
tūlibet velis eā depingere atq; cumulare bonis oī-
bus. nil michi tam fugiendū esse q; cōcubitū decre-
ui. Cui ratio. Non ergo quero quid decreueris. s; vt
verum ad hoc alliceris. Et respondet augustinus.
Pro: sus nichil ī huiusmodi quero. nichil desidero
etiā cum onere horore et aspersione talia re-
cordo. Quantū ad scd̄m interrogat eum ratio di-
cens. Quid de cibus? Et respōdet augustinus. Siue
de cibo et potu. siue de balneis ceteraq; corporis
voluptate nichil interrogēs. tantū ab ea peto q̄trū
in valitudinis opem conferri potest.

De decollatione sancti iohannis baptiste

cxv

A

Decollatio sancti iohannis baptiste quatuor
de causis instituta fuisse videt̄. sicut in li. de
mitrali officio inuenit̄. Primo p̄pter eius
decollationē. Scd̄o p̄pter ossiū ip̄i cōcremationē
et collectionē. Tercio p̄pter capitis ip̄ius inuētio-
nē. Quarto p̄pter digiti ip̄ius trāslationē et ecclie
dedicationē. Et scd̄m hoc festū istud a quibusdā di-
uersimode noīat̄. scz decollatio. collectio. inuētio.
et dedicatio. Primo igit̄ celebrat̄ hoc festū p̄pter
ip̄ius decollationē q; quidē hoc modo facta est. Nā
vt habet̄ in historia scolastica herodes antipas fi-
lius magni herodis romā pficiēs. et per fratrem
suū philippū trāsitū faciēs cū herodiade vxore
philippi. et scd̄m iosephū sorore herodis agrippe.
secreto pepigit. q; in reditu suo vxorē repudiaret.
et ip̄am in p̄iugē duceret. Qd̄ vxorē suā scz. filiā a-
retbe regis damascenoz minime latuit. et ideo nō
expectat̄o viri reditu ad patrē q̄torius festinauit.
Rediēs autē herodes herodiadē philippo abstulit
et arethā regē et herodē agrippā cū philippo in
sui inimiciā cōtrauit. Iohānes autē eū de hoc ar-
guebat. qm̄ scd̄s legē quā recepat fratris sui vxorē
ip̄o viuente sibi minime habere licebat. Vidēs he-
rodes q; iohānes taz dire eū sup hoc redargueret
et q; ob predicationē et baptisimū scd̄m iosephum
magnum pplm congregaret. ip̄m in carcere vincula-
uit. vxorē placere cupiēs et ppli subsequētis iohā-
nē dispendiū p̄mescēs. ip̄m autē occidere voluit. s;
pplm timuit. Desiderātes autē herodias pariter et